

Interpellasjon

Arkivsak-dok. 23/26053-52
Saksbehandler Vjosa Larsen-Ademi

Utvalg	Møtedato
Fylkestinget	05.05.2026

Interpellasjon om Lisbeth Raanes Hansen (Rødt), Jason Alexander Kannemeyer (SV) og Oda Sofie Lieng Pettersen (MDG) - Fikse Sørlandsbanen og satse på toget

Fylkesordfører,

Det har vært en alvorlig situasjon med forsinkelser og innstilte tog på Sørlandsbanen de siste årene. Planlagt vedlikehold, gammelt, slitt togmateriell og hyppige feil på infrastrukturen skaper store problemer. I 2025 hadde Sørlandsbanen den dårligste punktligheten i landet med under 70 prosent. Trenden har fortsatt i 2026. Dette har ramma pendlere og næringsliv hardt både på strekningen Gjerstad- Kristiansand og vestover i fylket.

Transportbehovet for passasjerer og varer kommer til å øke framover, i takt med forventet befolkningsvekst. Samtidig krever klima- og miljømål at utslipp og arealbruk fra transportsektoren reduseres. Jernbanen er en miljøvennlig og potensielt effektiv transportform både for personer og gods. Dessuten utgjør jernbanen en kritisk infrastruktur for samfunnsberedskapen, med ansvar for å opprettholde samfunnskritisk transportevne, framkommelighet og sikkerhet både under normale forhold og i krisesituasjoner. Derfor er det svært urovekkende at Norge prioriterer jernbanen såpass lavt, og at Sørlandsbanen ligger aller dårligst an.

Agder fylkeskommune deltar i Jernbaneforum Sør og i Jernbaneplattform Agder, men jernbane har ikke vært løfta opp som tema for et samla fylkesting i denne perioden. Om en sammenlikner med fylkestingets engasjement for riksvegene, er det sjelden søkelys på jernbane.

Nylig sendte Jernbanedirektoratet tre viktige utredninger på høring, med svarfrist 15. juni 2026. Disse skal være en del av underlaget for neste nasjonale transportplan. To av disse, fjerntogstrategien og godsstrategien, har konsekvenser for graden av satsing på Sørlandsbanen. Det vises til at større tilbudsforbedringer krever omfattende tiltak og at strekningen har lavere markedspotensial enn Oslo–Bergen/Trondheim. I fjerntogstrategien anbefales det kun mindre tiltak på «ambisjonsnivå 1», som er det laveste. Dette forteller oss at en samla landsdel må stå opp for toget.

Spørsmål til fylkesordføreren:

1. Hva er gjort, og hva kan gjøres videre, gjennom Jernbaneplattform Agder og andre kanaler, for å bedre situasjonen for togreisende på Agder, på kort sikt?
2. Vil fylkesordføreren gå i spissen for en brei, langsiktig mobilisering for jernbanen på Agder, i samarbeid med nabofylkene?
3. Vil fylkesordføreren ta initiativ til en høringskonferanse om fjerntogstrategien der fylkestinget og ordførere fra alle jernbanekommunene inviteres?